

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Iktatószám: 128729-2/2024

Vezetői körlevél az egyoldalú szerződésmódosítás okának hirdetményi úton való közzétételével, valamint a módosítással érintett díjak, költségek és egyéb szerződési feltételek változásának transzparens megjelenítésével kapcsolatos elvárásokról

A vezetői körlevél címzettjei a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) hatálya alá tartozó hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások, valamint az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény hatálya alá tartozó pénzforgalmi intézmények és elektronikuspenz-kibocsátó intézmények (a továbbiakban együtt: intézmény).

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) kiemelt feladata a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának fenntartása, valamint a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek védelme és a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítése. Ezen feladatához kapcsolódó felügyeleti tevékenysége során az MNB kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó intézményi tájékoztatások megfeleljenek az egyértelműség és közérthetőség követelményeinek.

A Hpt. 279. § (13) bekezdése alapján – a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény hatálya alá nem tartozó szerződések esetében – a kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt érintő egyoldalú, kedvezőtlen szerződésmódosítás joga csak abban az esetben gyakorolható, ha a szerződés ezt a pénzügyi intézmény számára – külön pontban – egyértelműen meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére lehetővé teszi (ok-lista). A Hpt. 279. § (15) bekezdése ezzel összefüggésben – a Hpt. hatálya alá tartozó valamennyi pénzügyi termékre vonatkozóan – előírja továbbá, hogy a módosításról való hirdetményi tájékoztatás során egyértelműen meg kell jelölni a módosítás okát is.

A Hpt. hatálya alá tartozó intézmények által alkalmazott ok-listák az egyoldalú szerződésmódosítást megalapozó körülményként általános jelleggel tartalmazzák a jogi, szabályozói környezet változását. Az ok-listában való általános jellegű meghatározást indokolhatja, hogy a szerződés fennállása alatt életbe léphet olyan, az intézmény működésére kiható jogi szabályozás, amely az intézmény előtt a szerződéskötés pillanatában még nem ismert, azonban a későbbiekben megalapozhatja az intézmény egyoldalú szerződésmódosítási jogát. Ugyanakkor az egyoldalú szerződésmódosítás időpontjában az intézmény előtt már ismert, hogy mely szabályváltozás alapozza meg a szerződés egyoldalú módosítását. Erre tekintettel a transzparens tájékoztatás érdekében az intézménynek lehetőséget kell biztosítania arra, hogy az ügyfél megismerhesse azt a konkrét, jogi szabályozásban bekövetkező változást, amely a szerződésmódosítást ténylegesen megalapozta.

Annak érdekében tehát, hogy az ügyfelek számára a módosítás oka egyértelműen azonosítható legyen, az MNB elvárja, hogy az általános szerződési feltételekben megjelölt általános okra való hivatkozás mellett a Hpt. hatálya alá tartozó intézmény transzparens módon jelölje meg a szerződésmódosítást (pl. díj- és költségemelés) megalapozó jogszabályi változást, ezáltal egyértelmű, közérthető és átlátható tájékoztatást adva a módosítás okáról.

A Hpt. 279. § (15) bekezdése és a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: **Pft.**) 15. § alapján alkalmazandó Pft. 8. § (2) bekezdése, illetve a pénzügyi szervezetek számára a fogyasztóvédelmi elvek alkalmazásáról szóló MNB ajánlás¹ alapján valamennyi termékört érintően alapvető elvárás, hogy a szerződésmódosításról olyan formában és módon értesítse a fogyasztókat, hogy számukra egyértelműen megállapítható legyen, hogy milyen okból és mely szerződési feltétel módosul (kamat, díj- és költségmódosítás esetén milyen mértékben).

Az MNB álláspontja szerint az egyoldalú szerződésmódosításról szóló értesítés akkor felel meg a transzparens fogyasztói tájékoztatásra vonatkozó elvárásnak, ha – a fentiekben kifejtett tartalmi követelmények szem előtt tartása mellett – az átláthatóságot vizuális elemekkel is növelve a fogyasztók számára könnyen azonosítható módon, eltérő betűszínnel vagy színes háttérrel kiemelve jelenítik meg a változásokat a tájékoztatásban (ideértve a módosítást és annak okát is). Az MNB továbbá jó gyakorlatnak tartja, ha az intézmény az elektronikus kapcsolattartást választó fogyasztóknak elektronikus úton, egy külön tájékoztatás keretében is összefoglalja a módosításokat. E tájékoztató közérthető módon tartalmazza a módosítások lényegét azzal a figyelemfelhívással, hogy ez nem helyettesíti a szerződési feltételek változásának alapos áttanulmányozását. A tájékoztatás tartalmazza a módosításról szóló tájékoztatás intézményi honlapon való közzétételének helyét, a vonatkozó elérési útvonal megjelölésével.

A fentiekben kifejtett, a transzparencia növelését szolgáló gyakorlatokat az MNB a Hpt. hatálya alá tartozó, fogyasztónak minősülő ügyfélnek nyújtott valamennyi pénzügyi szolgáltatás esetében, a jelen vezetői körlevél kiadását követően módosuló általános szerződési feltételek, üzletszabályzatok, hirdetések vonatkozásában várja el az intézményektől.

A vezetői körlevél a felügyelt intézményekre kötelező erővel nem bíró felügyeleti szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott vezetői körlevél tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

Az MNB a jelen vezetői körlevelet közvetlenül megküldi a Magyar Bankszövetség, a Magyar Lízingszövetség és a Pénzügyi Vállalkozások Országos Egyesülete, valamint a jelen vezetői körlevél címzettjeként megjelölt intézmények vezetőinek, valamint a honlapján is közzéteszi.

Köszönöm szíves együttműködését.

Budapest, 2024. március 27.

Dr. Kandrács Csaba s. k.
a Magyar Nemzeti Bank pénzügyi szervezetek
felügyeletéért és fogyasztóvédelemért felelős
alelnöke
ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT

¹ Jelen vezetői körlevél kiadásának időpontjában: 9/2020. (VII.14.) számú MNB ajánlás